

ВСЕСВІТНЯ ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ

Щомісячний
науково-методичний журнал

№ 12 (425)
ГРУДЕНЬ 2016

Видається з 1976 року.
До 1993 року журнал називався
«Русский язык и литература в средних
учебных заведениях Украины»,
з 1993 до 1996 року – «Відродження»,
з 1996 до 2011 року – «Всесвітня література
в середніх навчальних закладах України».

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ № 17885 – 6735Р від 21.06.2011 р.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 74426

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Видавець:
РА «ОСВІТА УКРАЇНИ»

Головний редактор
ВАЛЕНТИНА СНЕГІРЬОВА

Редакційна колегія:
ЄВГЕНІЯ ВОЛОЩУК,
МИКОЛА ЖУЛИНСЬКИЙ,
МАРИНА ЗУСНКО,
ДМИТРО НАЛИВАЙКО,
ОЛЬГА НІКОЛЕНКО,
ОЛЬГА ОРЛОВА,
ЛІДІЯ СИМАНОВА,
ОЛЕНА ФІДКЕВИЧ,
ОЛЕНА РЕВНИЦЕВА,
КАТЕРИНА ТАРАНІК-ТКАЧУК,
БОРИС ШАЛАГІНОВ,
ЮРІЙ ШВАЧКА,
ФЕЛІКС ШТЕЙНБУК

Методична рада:
ЄВДОКІЯ КАШУБА,
ЖАННА КОСТЮК,
ОЛЕНА КРЮЧЕНКОВА,
ЛАРИСА МЕЛЬНИКОВА,
ОЛЕНА ПРАДІЙЧУК,
ТАМАРА СЕГЕДА,
ОКСАНА ТІХОМІРОВА,
ВІКТОРІЯ ТУРЯНИЦЯ,
МАРИНА ЧУБАРОВА

© «Всесвітня література в сучасній школі», 2016

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО

- Ольга НІКОЛЕНКО
**ЗАЛИШМО ДІТЯМ
НАЙКРАЩІ КНИЖКИ СВІТУ!**
До проблеми реформування шкільної
літературної освіти в Україні.....3

НАУКОВЦІ - ВЧИТЕЛЮ-СЛОВЕСНИКУ

- Валентина СНЕГІРЬОВА
**СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ ЯК КУЛЬТУРНА
І ЛІТЕРАТУРНА ДОБА**
Західноєвропейська середньовічна література
Матеріали до уроку зарубіжної літератури, 8 клас6

- Юрій КОВБАСЕНКО, Людмила КОВБАСЕНКО
УСЛАВЛЕНИЙ ДУЕТ КИТАЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ
Фрагмент підручника зарубіжної літератури, 8 клас9

МАЙСТЕР-КЛАС

- Інна СОРОКА
МИКОЛА ГОГОЛЬ. «НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ»
Образи Оксани і Вакули
Урок зарубіжної літератури, 6 клас13

- Людмила БОРДЮГ
МИКОЛА ГОГОЛЬ. «НІЧ ПЕРЕД РІЗДВОМ»
Фольклорні образи й традиції в повісті
Урок зарубіжної літератури, 6 клас18

- Таїсія КОМАРОВА
«ВСЬ СВІТ ТОБІ НАЛЕЖИТЬ, СИНУ...»
За віршем Редьярда Кіплінга «Якщо...»
та «Листами до сина» Василя Сухомлинського
Урок-дослідження, 7 клас22

- Тетяна КОВАЛЕНКО
БАЛАДА У ТВОРЧОСТІ НАРОДІВ СВІТУ
Урок зарубіжної літератури, 7 клас25

- Людмила КОЧУРА
**ДАВНЬОГРЕЦЬКИЙ ТЕАТР, ЙОГО РОЛЬ
В АНТИЧНОМУ СУСПІЛЬСТВІ. ОСНОВНІ ЖАНРИ
ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ ДРАМИ – ТРАГЕДІЯ І КОМЕДІЯ**
Урок-екскурсія з елементами театрального мистецтва, 8 клас28

- Олександра ШЕСТАК
ЧИ ВРЯТУЄ СВІТ КРАСА?
За оповіданням Івана Буніна «Красуня»
Урок позакласного читання, 10 клас.....33

- Олена СЛОБОДЯНЮК
БЕРТОЛЬД БРЕХТ. «ЖИТТЯ ГАЛІЛЕЯ»
Уроки зарубіжної літератури, 11 клас (Продовження)36

ВИКОРИСТАЙТЕ НА УРОЦІ

- Оксана ТІХОМІРОВА
ЕПОХА СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ
Матеріали до уроків, 8 клас46

РОЗДІЛ «ВІДРОДЖЕННЯ»

Розроблення уроків
та методичні матеріали,
8 клас

**УКРАЇНСЬКІ НАУКОВЦІ
ПРО РЕФОРМУВАННЯ
ШКІЛЬНОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ
ОСВІТИ**

**ПРЕЗЕНТУЄМО ДОСВІД
УЧИТЕЛІВ-ЗАРУБІЖНИКІВ
м. КРЕМЕНЧУКА**

Челлендж за романом
Джеймса Джойса «Джакомо
Джойс»

«Джоконда» Леонардо да
Вінчі й Рея Бредбері:
спроба культурологічного
аналізу

Мотивація читання: сучасні
технології та методичні
прийоми

ЗМІСТ

Світлана ДЕМ'ЯНЕНКО

ЧАРЛЬЗ ДІККЕНС. «ПРИГОДИ ОЛІВЕРА ТВІСТА»

Авторський підхід до вивчення роману, 10 клас (Продовження).....49

МЕТОДИЧНИЙ ПОРТАЛ

Надія БІЛОТІЛ

РОБОТА З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ

В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....58

ПОЗАКЛАСНИЙ ЧАС

Тетяна ПИРОЖКОВА. **ЛІТЕРАТУРНИЙ РИНГ**

Гра із зарубіжної літератури для 9 класу.....61

КОНКУРС «ТВОРЧИЙ УЧИТЕЛЬ - ОБДАРОВАНІ ДІТИ»

Вероніка ГРИГОРОВА. **БІЛОСНІЖНА МАДОННА**.....8

Марина БЕЗРІДНА. **БАТЬКІВЩИНА**.....12

Кирило ЛИПОВИЙ. **КРАСА ВРЯТУЄ СВІТ, ЯКЩО СВІТ ВРЯТУЄ КРАСУ**.....27

Анастасія МОМОТ, Юлія КЛИМЕНКО. **ЧАРІВНА ПАЛИЧКА**.....35

Ірина КУДРЯВЦЕВА. **ОБЛАКА**.....45

Валерія КАЛІНЧУК. **ВРЕМЕНА ГОДА**.....60

ХВИЛИНИ НАТХНЕННЯ

Ольга УГЛИЦЬКА. **КАЗКА ПРО ЗАМОРОЖЕНЕ ЩАСТЯ**.....17

Валентина ШАРЛАЙ. **ЧИТАЮ ГОГОЛЯ**.....24

Владислава ДЕМЧЕНКО. **ГЕРОЇ ГОГОЛЯ**.....24

Ольга ГОЙ. **У ПОРОЖНІЙ КВАРТИРІ**.....32

На с. 1 обкладинки: Ілюстрація до повісті М. Гоголя «Ніч перед Різдвом». Худ. Ольга Іонайтис

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ

19 грудня православні та католики всього світу святкують день Святого Миколая. Саме від цього дня починається низка різдвяних і новорічних свят, що закінчується рівно через місяць святом Водохреща.

Святий Миколай народився в 270 році в місті Мірра на території сучасної Туреччини в заможній і благочестивій родині. Ще підлітком часто відвідував храми, вивчав Святе Письмо, а потім прийняв сан священника. Під час гонінь християн Миколая ув'язнили за віру й звільнили лише після воцаріння імператора Костянтина. Дожив він до глибокої старості й помер в 343 році, залишивши після себе безліч легенд і переказів, які передавалися з вуст у уста. Святі мощі Миколая Чудотворця знаходяться в місті Барі (Італія). Вони випромінюють миро, зцілюючи людей і даруючи допомогу стражденним.

Такого шанованого святого, як Миколай Чудотворець, важко знайти в християнському світі. Він прославився

своїми чудесами за життя й після смерті. Святий Миколай вважається покровителем дітей, моряків, мандрівників. До його заступництва звертаються навіть язичники, мусульмани й буддисти, і кожен отримує допомогу від Бога.

За народними переказами, саме Святий Миколай заклав традицію дарувати подарунки на Різдво. У Міррі, де він був єпископом, щороку в ніч на Різдво найбільш бідні й обділені люди знаходили біля своїх будинків золоті монети, дитячі іграшки та інші подарунки. Але для всіх залишалося загадкою, хто ж цей благодійник. Згодом жителі створили образ літнього високого чоловіка в червоному костюмі з білою оторочкою, який в санях, запряжених оленями, спускається з гір і допомагає всім, хто потребує допомоги. Коли випадково відкрилося ім'я справжнього благодійника, його стали називати Святий Миколай.

У деяких країнах Святий Миколай традиційно кладе подарунки в дитячі

чобітки біля дверей або в шкарпетки, вивішені біля каміна. Але православні діти, прокидаючись вранці, знаходять подарунки під подушкою.

Це свято родом з дитинства, тому ми любимо його й з нетерпінням чекаємо та віримо в диво. Святий Миколай уже в дорозі й от-от постукає до нас. Нехай він принесе нашим дітям бажаних дарунків і гарний настрій, а нам мир і щастя. Бажаємо всім міцного здоров'я, любові, радості й посмішок! Нехай цей зимовий день заморозить усе зло й біди! Зі святом вас Святого Миколая, дорогі колеги, друзі, однодумці!

УСЛАВЛЕНИЙ ДУЕТ КИТАЙСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

ФРАГМЕНТ ПІДРУЧНИКА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ, 8 КЛАС*

Юрій КОВБАСЕНКО, завідувач кафедри світової літератури Київського університету імені Бориса Грінченка,
кандидат педагогічних наук, професор, м. Київ

Людмила КОВБАСЕНКО, вчитель зарубіжної літератури ліцею «ЕКО» № 198, вчитель-методист, м. Київ

Золотою добою китайської літератури, яка налічує не одне тисячоліття, вважається доба правління династії Тан (VII–IX ст.). Це був період економічного піднесення, який супроводжувався соціальною стабільністю та неабияким розквітом мистецтва, особливо поезії: без уміння віршувати, наприклад, чиновників не приймали на державну службу. Вірші писали як імператори та найвищі сановники, так і дрібні чиновники в найвіддаленіших місцевостях. Державна служба у величезній країні спонукала поетів-службовців багато подорожувати, зустрічаючись із великою кількістю людей, і відвідувати найвіддаленіші куточки країни: від гір, що, здавалося, чіпляли своїми верхівками небо, до величних китайських рік Янцзи і Хуанхе.

Для китайської поезії цієї епохи характерні, з одного боку, простота і вишуканість, а з іншого – філософічність і асоціативність. Особливу роль у китайській поезії відіграють натяк, художня деталь і символ. Серед найвидатніших поетів цієї доби – Лі Бо, «Небожитель поезії», та Ду Фу, «Священномудрий поет».

ЛІ БО (701–762)

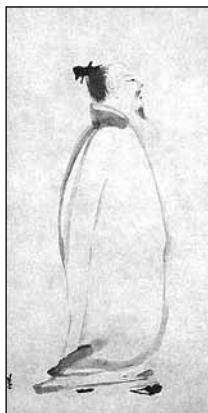
*О Бо, що не має в поезії
суперників, подібний до
вітру в просторах,
з нетутешніми думками!..
Ду Фу*

«Китайською грамотою» зазвичай називають щось незрозуміле, чуже. Чому ж вірші, що написані понад тисячоліття тому ієрогліфами, хвилюють нас і сьогодні? Сучасники величали їхнього автора, Лі Бо, «безсмертним, скинутим з небес». Безсмертними в усьому світі називають богів, чом же китайці «приземлили» його? Чи не тому, що він писав про «приземлені» проблеми: утиски селян, тугу жінки за чоловіком, який пішов на війну, гіркоту від розлуки з другом, яка, ніби «полин летить за десять тисяч лі»? Та

Лі Бо цими проблемами жив і сам: мандрував просторами Китаю, був то гірським самотником, то придворним поетом, а то й заколотником. Відмовившись від кар'єри, дев'ятнадцятирічний син купця пішов до гурту «женьсе» (аналог ватаги Робіна Гуда чи Кармалюка). Вони грабували багатіїв, віддаючи частину здобичі біднякам. Широка натура, Лі Бо роздавав майже все, що здобував. Він неодноразово виявляв абсолютну свободу, гідне подиву презирство до добробуту й високих посад. Під час нетривалого перебування при дворі Лі Бо драгував вільнолюбством, небажанням запопадливо гнути спину не так імператора, який присвоїв йому звання «хань-лінь» (щось на кшталт академіка), як придворних лакуз. Дехто жартував, що в його спині є «кістка гордості» («кістка Лі Бо»), що заважає згинатися в поклонах. «Досконало чистий» – таке його «народне ім'я». Мабуть, лише такий поет відчував себе часткою всесвіту, природи. Тож не дивно, що навіть пейзаж у нього «олюднений»: змах пензля і нежива природа оживає: «...Я на гори дивлюся – і не набридає мені, горам також на мене дивитися не набридає». «Опустить пензлик і лякає вітри і зливи. А напише вірш і викличе сльози у злих і у добрих духів», – говорив про нього Ду Фу. Його поезії вирізняються вишуканістю, тонким ліризмом, свіжістю й несподіваністю асоціацій, філософським змістом.

Іноді біографія Лі Бо нагадує казку. Якось він пішов у військо бунтівного принца задля полегшення долі простолюду. Заколотників розбили й полонили. Та сталося диво: його врятував воєначальник, якому, коли той був ще солдатом, допоміг «женьсе» Лі Бо. Страту замінили вигнанням, і поет помер у свого родича, який зберіг збірку його віршів. Це факти. Однак легенди (про Лі Бо їх є чимало) часто показовіші за них. Переказують, що, пливучи човном, коли нічне небо відбивалося у воді, поет відчув якусь незвичайну свободу. Неначе летячи в космічних сферах, він потягнувся рукою до місяця, випав із човна й потонув. За іншою легендою, він вознісся на небо в супроводі сонму безсмертних. Тож Лі Бо можна назвати не лише «безсмертним, скинутим з небес», а й «безсмертним, повернутим на небеса».

* Друкується за: Ковбасенко Ю. І. Зарубіжна література: підручник для 8 кл. загальноосвітніх закладів / Ю. І. Ковбасенко, Л. В. Ковбасенко – К. : Літера ЛТД, 2016.

Лян Кай. Поет Лі Бо

Ідеальну простоту шанували в Китаї як ознаку вишуканості та благородства, що могла бути вродженою, але частіше пов'язувалася з високою освіченістю. Художник Лян Кай (бл. 1140 – бл. 1210) кількома помахами пензля створив образ Лі Бо, передавши настрої поета в момент його звернення до світу.

Каліграфічний автограф поета Лі Бо

Печаль на яшмовому ганку

На яшмових сходах біліє холодна роса.
Промокли панчохи. Пливають мовчазні небеса.
Дивлюсь крізь фіранку на місяць осінній печальний –
На тихій воді він тремтить і повільно згаса.

Жартома присвячую моєму другові Ду Фу

На гірській верховині,
де вибігли сосни на схили,
випадково зійшлися ополудні наші стежки.

– Ох, шановний мій друже,
та й як же ви збідли й змарніли!
Чи важка ж то робота –
складати у віршах рядки?

На самоті сиджу в горах Цзінтіншань

Згряя птиць пролетіла і зникла ту ж мить вдалині,
Сиротлива хмаринка за ними слідом поспішає.
Я на гори дивлюся – і не набридає мені,
Горам також на мене дивитися не набридає.

Переклади Леоніда Первомайського

Входжу в річку, грає осіння вода...
люблю свіжість цих лілій.
зриваю квіти, граюсь перлинами на пелюстках,
хвилюється заводь...
дивна ця година... громадаються шовкові хмари...
хотів би подарувати це все тому,
хто за далеким небокраєм;
з тим, про кого думаю,
нам не зустрінеться більше...
в горі й надії дивлюся туди...
північний вітер в обличчя.

Переклад Ігоря Лисевича та Валерія Іллі

Один із найвідоміших мудреців давнього Китаю Конфуцій (551 – 479 рр. до н. е.) учив, що благородний муж, на відміну від нищої людини, визначається такими рисами: почуттям обов'язку, щирістю і вірністю, прагненням до знань, він поступливий і ввічливий. Йому також притаманні повага до ритуалів, повага до старших, любов до музики. Усе це допомагає йому йти своїм шляхом.

Запитання і відповідь у горах

Мене ститали, в чому смисл мого життя у горах.
Я усміхнувся і промовчав, ну що тут говорити!
З дерев опали пелюстки пливають у далечі-безвісті –
В новий, у зовсім інший світ, байдужі до людського!

Призахідне сонце навіює думки про гори

Опісля дощу заяріла паруюча зелень.
Західним рум'янцем взялося розчахнуте небо.
Весни будівничі – тепло і вітрець зі сходу –
Пишаються квіттям, найкращим своїм творінням.
Та квіт опаде і настане глибокий вечір.
Це так зрозуміло! – І я не тамую зітхання.
Одна тільки мрія – відвідать прославлені гори,
Щоб там, окремившись, пізнати Велике Дао¹!

Сосна біля південної галереї

Поблизу галереї росте сосна-одиначка –
В такої, природно, розкидисте гілля й густе.
Вітрець навколишній навіть на хвилю не вищухне:
Йому тут воля – тож дме він і вдень, і вночі.
Затінений стовбур покритися плямами моху.
А в пишній хвої повітря неначе мигтить.
Чи вдасться їй досягти надхмарної висі?
Це ж треба рости аж декілька тисяч чи²!

Переклади Геннадія Туркова

¹ Дао (з кит. буквально – шлях) – поняття давньокитайської філософії, яке означає пізнання – «шлях» природи, її закономірність; сенс життєвого шляху людини, її етичні норми. У середньовічній православної філософії Київської Русі аналогами цього поняття є Істина (Софія), Право, Правда, Закон, Життя, життєвий шлях, Дух, Суцце, Суцший та багато ін.

² Чи – приблизно 30 см.

Запитання і завдання

1. За поданими в підручнику віршами визначте провідні мотиви лірики Лі Бо.
2. Які асоціації викликають у вас картини природи у віршах поета?
3. Чому картина осінньої річки («Входжу в річку...») викликає в ліричного героя вірша сумні думки?
4. Які образи та художні засоби з віршів Лі Бо вам запам'яталися? Чому?
5. Чи можна поезію Лі Бо назвати філософською?

ДУ ФУ (712–770)

*Чи важка ж то робота –
складати у віршах рядки?*

Лі Бо

Якось один поет шанобливо звернувся до Лі Бо: «*О Бо, що не має в поезії суперників, подібний до вітру в просторах, з нетутешніми думками!*...» Але «творчі суперники» в Лі Бо все-таки були. Принаймні один. І був ним автор наведених рядків – Ду Фу. Вони були двома крилами, що піднесли китайську поезію до найвищих вершин: «*Вірші Лі Бо і Ду Фу живуть, і сяйво їхнє поширюється на десять тисяч чжанів*». Ду Фу народився в столиці й захотів обійняти посаду державного службовця, яку давали після важких іспитів, де перевірялося і вміння віршувати. Китайці вважали: як вірші вимагають ладу (бо інакше стають прозою), так і державне управління вимагає чіткості (бо інакше стає хаосом). Ду Фу чекав посади п'ятнадцять років, ще десятиліття мандрував, спостерігаючи за життям народу. У Китаї розпочалася війна, і його поезії пройняті мотивами її засудження: «*Шакали й вовки пожвавішали – їжа нова... Журюся війною, не сплю...*» Мабуть, антивоєнна тематика літератури всього світу подібна. Так, схожа на біблійну («перекуємо мечі на рала») така думка Ду Фу: «*...А що, якби серпи, мотики й рала повилити нам з блискучих лат...*». Далі він поетизує мирну працю: «*Гіркі ридання вже не поливали б ту землю, де гула страшна війна. Чоловіки б із піснею орали, жінки б наткали з шовку полотна*». Ду Фу зазнав і голоду, і ув'язнення, і поневірянь на чужині. Тож у його поезіях є й мотиви ностальгії («Повертаються дикі гуси», «Блакитна річка...»). Навіть помер він не вдома, а на воді, у вутлій джонці.

Ду Фу – великий продовжувач китайської літературної традиції. До речі, саме традиційність врятувала Китай. Де сучасниці Стародавнього Китаю – еллінська й давньоримська держави? Де грізний Карфаген, багатющий Стародавній

Єгипет, осяйна Візантія? Під пісками історії... Уламки їхньої культури ми знаходимо, але держав немає. А Китай стоїть. Чому? Хіба на нього не нападали загарбники? Нападали хвиля за хвилею, недаремно ж була збудована Велика Китайська стіна. Проте найвеличнішою і найміцнішою «китайською стіною» стала дбайливо збережена національна культура і передовсім література. Храм можна спалити, статую – розбити, а фольклор, література живуть, поки живе їхній носій – народ. Отож віддамо належне Ду Фу, який поєднував новаторство і традицію. Він умів, за його власним висловом, «не нехтуючи сучасниками, любити пращурів», або, як кажуть китайці, «іти серединним шляхом». Можливо, тому й наступні покоління платили поетові тією ж монетою: якщо він залишав свої вірші на стіні самотньої гірської альтанки або велелюдного буддійського храму, нащадки і через сотні років, наслідуючи його манеру, часто писали поряд: «У відповідь на вірші Ду Фу...» або «Відгукуючись на вірші Ду Фу...» А таке відлуння у віках, без сумніву, – найкращий пам'ятник Поетові, який «смерті весь не скоривсь».

При місяці згадую брата

*Тривожно гримлять барабани – вже люди не ходять;
Це осінь, і чується втомлена пісня гусей...
А ніч розсипає дзвінкої роси білі води;
А в ріднім краю місяць світло ясніше несе.
І брат мій далеко, розлучені ми – чи навіки?
Ніхто не пита, чи помер я давно, чи живу;
Я довго не маю листів, а послав їх без ліку, –
Пожежі війни все палають вві сні й наяву...*

Пісня про хліб і шовк

*У Піднебесній, по Китаю всьому,
Є тисяч десять міст, мабуть;
Але чи є хоча б одне, в якому
Не славилася б воїнів могуть?
А що, якби серпи, мотики й рала
Повилити нам з блискучих лат,
Аби воли покірно оборали
Цунь³ поля запустілого улад?
Гіркі ридання вже б не поливали
Ту землю, де гула страшна війна.
Чоловіки б із піснею орали,
Жінки б наткали з шовку полотна.*

Весняний краєвид

*Країна в руїнах, та гори і ріки живуть,
У місті весна зеленіє співочо-строкато;
Засмучено мислю (аж квіти в сльозах)
про Вітчизни майбутть;
І птахи журливі... З родиною жаль розлучатись.
Три місяці поспіль палає запекла війна;*

³ Цунь – найменша одиниця в традиційній китайській системі вимірювання довжини, близько 4 см.

*Листи з Батьківщини для мене дорожчі від золота.
Волосся коротша, на скроні ляга сивина;
Рідке воно й кущі, і шпильками – не заколоти.*

Переклади Ярослави Шекери

Веньчан – китайський бог літератури. Вважається, що він опікувався усіма літературними справами, зокрема й іспитами на право обійняти посаду чиновника. Фігура Веньчана ставилася на спеціальному місці в конфуціанських храмах або в окремих будівлях.

Веньчан – китайський бог літератури

Запитання і завдання

1. У давньому Китаї чиновники мали стежити, які пісні лунають у державі, бо, за древнім трактатом, *«пісні, які співає народ, що має мудрих керівників, прекрасні своєю веселістю: отже, влада в повній гармонії з усім; пісні, які співає анархічний народ, сповнені гнівних скарг: отже, правителі в розбраті з*

усіма ділами; пісні, які чуємо в державі, що на шляху до погибелі, – це скарги і сумні думи, бо народ у відчай...» З огляду на це, чи випадково китайський чиновник мусив обов'язково вміти віршувати?

2. За поданими в підручнику віршами визначте провідні мотиви лірики Ду Фу.
3. Знайдіть художні засоби, що надають віршу «При місяці згадую брата» трагічного звучання. Чим викликані ці почуття? Відповідь аргументуйте.
4. У Біблії є заклик перекувати мечі на рала. Чи співзвучний йому вірш «Пісня про хліб і шовк»?
5. В основу вірша «Весняний краєвид» покладена туга за батьківщиною. За допомогою яких художніх засобів створюється відповідний настрій?

Підбиваємо підсумки

Лі Бо – прихильник даосизму, а Ду Фу – переважно конфуціанець, що знайшло відбиття у їхній поезії. Даосизм відкидав світ і його пошесті, стверджуючи, що істину можна досягнути, лише усамітнівшись серед високих гір і диких лісів, у притулку безсмертних, які пізнали секрет довголіття і знайшли Дао. Для прихильників учення Конфуція людина – це насамперед істота суспільна, тому конфуціанці прагнуть підпорядкувати суспільне життя суворим моральним нормативам і правилам, що полягають у взаємній любові між батьками і дітьми, обов'язку правителя перед народом тощо.

Уявіть, що ви середньовічний китайський чиновник, якому потрібно скласти «звіт про стан справ у країні». За чиїми віршами – Лі Бо чи Ду Фу – це легше зробити?

КОНКУРС «ТВОРЧИЙ ВЧИТЕЛЬ – ОБДАРОВАНІ ДІТИ»

Марина БЕЗРІДНА, учениця 7 класу Гоголівської ЗОШ I–III ступенів ім. М. В. Гоголя, Полтавська область

БАТЬКІВЩИНА

Живу на Полтавщині
У мальовничому селі,
Де Гоголь жив відомий,
Батьки його жили.

Писав тут свої повісті
І прославляв наш край,
Ще вірив, що невдовзі
Настане всюди рай.

Понад двісті літ уже минає
З дня народження творця.
Гоголеве нині процвітає
І шановує митця.

Музей тут збудували,
Альтанку, грот і млин,
Туристи в нас бувають
З усіх-усіх країн.

ЗВ'ЯЗОК З РЕДАКЦІЄЮ ЖУРНАЛУ

Відгуки, зауваження, пропозиції та матеріали для друку
надсилайте на адресу: vsesvitka@ra-ou.com.ua
Телефони редакції: (068) 778-7020, (093) 546-1293, (050) 737-4696

ЗАМОВИТИ ЦЕЙ ТА ІНШІ НОМЕРИ
ЖУРНАЛУ «ВСЕСВІТНЯ ЛІТЕРАТУРА
В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ»

можна за телефонами:
(093) 546-1293, (050) 737-4696,
(068) 778-7020

АВТОРАМ ЖУРНАЛУ!

Просимо надсилати текстові матеріали електронною поштою, набрані у програмі **Microsoft Word**, а фото та ілюстративні матеріали до них – окремими файлами у форматі **JPEG**, розміром не менше ніж 800x600.

Не забудьте вказати повністю ім'я, по батькові та прізвище, а також посаду та назву закладу, в якому працюєте. Зазначте контактний номер телефону.

Редакція

Державний комітет зв'язку та інформації України ф.СП-1

			ДОСТАВНА КАРТКА - ДОРУЧЕННЯ								
ПВ	місце	літер.	На <u>газету</u>	74426							
			журнал								
«Всесвітня література в сучасній школі»											
<small>найменування видання</small>											
Вартість	передплата		кількість комплектів	1							
	переадресування										
на 2017 рік по місяцях											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
поштовий індекс _____			місто _____								
код вулиці _____			село _____								
буд. _____			область _____								
корп. _____			район _____								
кв. _____			вулиця _____								

прізвище, ініціали											

ЗАСНОВНИКИ

Видавництво «Педагогічна преса»,
03680, м. Київ, вул. О. Довженка, 3,
тел. (044) 456-3702;

Рекламне агентство «Освіта України»,
01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24,
тел. (044) 486-8237

Видавець: РА «Освіта України»,
01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24,
тел. (044) 486-8237

Валентина БОЙКО

(головний редактор видавництва)

Адреса редакції журналу:

01054, м. Київ, вул. Дмитрівська, 18/24,
Тел./факс: 486-8237

e-mail: vsesvitka@ra-ou.com.ua

Рекламний відділ

Тел. (044) 486-8237

Над номером працювали:

Антон ЯКОВЛЄВ

(дизайн, комп'ютерна верстка)

Альона БОЙКО

(літературне редагування та коректура)

© Усі права захищено.

Жодні частина, елемент, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути скопійовані чи відтворені в будь-якій формі – ні електронним, ні фотомеханічним записом або комп'ютерним архівуванням без письмового дозволу видавця.

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори. Редакція залишає за собою право на редагування та скорочення прийнятих до друку матеріалів. Рукописи не повертаються. У разі використання матеріалів посилання на журнал є обов'язковим.

Підписано до друку 30.11.2016 р.

Формат 60x84 1/8

Папір газетний. Друк офсетний.

Умовн. друк. арк. 7,44. Обл.-вид. арк. 8,7

Наклад 1470. Зам. 162.

Видруковано у ТОВ «КОЛОФОН».

Васильків, вул. Грушевського, 15

ЗВ'ЯЗОК З РЕДАКЦІЄЮ ЖУРНАЛУ

Відгуки, зауваження, пропозиції та матеріали для друку

надсилайте на адресу: vsesvitka@ra-ou.com.ua

Телефони редакції: (068) 778-7020, (093) 546-1293, (050) 737-4696

**УВАГА! РОЗПОЧАЛАСЯ
ПЕРЕДПЛАТА НА 2017 РІК**

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ
для вчителів зарубіжної літератури та російської мови,
методистів, науковців, аспірантів, студентів

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 74426

ОСВІТА УКРАЇНИ

рекламне агентство